

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ เราชวนขวายนกันมากก็เพื่อฟังสังฆธรรม สังฆธรรมก็เพื่อหัวใจของเราใจ หัวใจของเรา ครูบาอาจารย์ท่านบอกจิตนี้ไม่เคยตาย จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตนี้ไม่เคยตาย แต่การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี้เกิดจากกรรมดีและกรรมชั่ว

เวลาที่เราเกิดมาจากไหนๆ เราเกิดมาจากการกระทำของเราเอง ถ้าการกระทำของเราเอง ถ้าเรามีสติปัญญา เราทำสิ่งที่ดีงาม เราสร้างสมบุญญาธิการมา เราจะเกิดสิ่งที่ดีๆ ขึ้นมา แต่กิเลสตัณหาความทะยานอยากมันกดถ่วง กดถ่วงในใจของสัตว์โลกใจ มันจะเห็นแก่ตัว มันจะเอาแต่ตามใจของมัน จะผิดชอบชั่วดีอย่างไรไม่รู้จัก นั่นคือกิเลสตัณหาความทะยานอยาก แต่ทำกรรมดีๆ กรรมดีเป็นผู้เสียสละ กรรมดีเป็นผู้ที่คิดถึงน้ำใจของคนอื่นก่อน กรรมดี กรรมดีทั้งนั้นนะ ถ้ากรรมดี กรรมดีแล้วเราไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันของเราเลยหรือ

ความที่เป็นขึ้นเป็นอันของเราคือน้ำใจ คือหลักของหัวใจ หลักเกณฑ์อันนั้น ถ้าหลักเกณฑ์อันนั้นถ้าเจริญอกงามขึ้นมา ที่ไหนจะเจริญอกงามขึ้นมา สังคมนั้นจะร่มเย็นเป็นสุข

เวลายุคเสื่อม ยุคเจริญ เวลาถ้ายุคเจริญ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาที่ไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้าอยู่ ๖ ปี ค้นคว้าอยู่ ๖ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องบากบั่นมาตลอด การบากบั่นมา บากบั่นมาด้วยใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เป็น สตถา เทวมนุสฺสานิ สอน ๓ โลกธาตุ เทวดา อินทร์ พรหมยังต้องมาศึกษากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มนุษย์ทั้งหลายต้องมาศึกษากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยมุขปาฐะ เพราะการฟังธรรม

ที่ว่ามันประเสริฐ ประเสริฐเพราะในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีเล่ห์กล ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา เวลาแสดงธรรม แสดงสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาเป็นความจริงอย่างนั้น มันไม่มีสื่อสาร มันไม่มีวิทยุ ไม่มีสื่อให้ฟัง ไม่มี ไม่มีหนังสือพิมพ์ ไม่มีหนังสือ ไม่มีทีวีทั้งสิ้น เขาต้องฟังจากปากๆ เห็นไหม ถ้าฟังจากปาก ปากขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่การแสวงหาเวลายุคที่เจริญ เจริญที่ไหน

เจริญที่ใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติมาด้วยสัจจะเป็นความจริง นี่ด้วยสัจจะเป็นความจริง ความจริงอันนั้นที่เกิดขึ้นเวลาเกิดขึ้นมาแล้ว เวลาโลกธรรม ๘ เวลาลาภสักการะไปทั้บถที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกว่า “นั่นเป็นเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาถึงมีลาภสักการะมหาศาล”...ไม่ใช่

เป็นเพราะในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้สร้างสมมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์เสียสละมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ท่านทำคุณงามความดีของท่านมามหาศาล ท่านทำคุณงามความดีของท่านมามากมาย ท่านได้เสียสละมามากมาย การเสียสละอันนั้น กรรมดีอันนั้น กรรมดีอันนั้นไง

เวลาบาปอกุศล เห็นไหม “อานนท์ เรากระหายเหลือเกิน” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบริณิพพาน พระอานนท์ไม่ยอม บอก “ไปข้างหน้าเถิด น้ำข้างหน้าน้ำมันใสสะอาด น้ำนี้มันขุ่น มันขุ่นเพราะโคตต่างเพิ่งข้ามไป” “อานนท์ ตักมาเถิด เรากระหายเหลือเกิน เรากระหายเหลือเกิน”

นี่ไง แล้วพระอานนท์เวลาไปตักขึ้นมา พอตัก มันใสเฉพาะตรงนั้นนะ “สิ่งที่ไม่เคยมีไม่เคยเป็นก็เป็นแล้วพระเจ้าคะ น้ำมันขุ่นๆ ตัก ทำไมมันใสตรงนั้น”

มันใสตรงนั้น นี่อำนาจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ที่มันขุ่นๆ นั้นเพราะกรรมเก่าๆ กรรมเก่าที่เคยเป็นพ่อค้าโคตต่างมาเหมือนกัน นี่ไง เศษกรรมๆ เวลาเศษกรรม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าลาภสักการะมหาศาล เวลากรรม เศษกรรมที่ทำไว้มันก็ยังตามมาเหมือนกัน มีทั้งกรรมดีและกรรมชั่วไง แต่คุณงามความดี ความดีที่มากกว่า การกระทำ

อันนั้น การกระทำอันนั้นเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุกบ้านฆวนชวายเป็นการกระทำ
ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยุคเจริญ

ยุคเสื่อม มันมีแต่คนเข้ามาหาผลประโยชน์ มันมีแต่คนเข้ามาเกาะแข่งเกาะขา มันมีแต่
คนเข้ามากดถ่วง มันมีแต่คนเข้ามา เพราะอะไร เพราะใจมันไม่เป็นธรรม ถ้าใจเป็นธรรม ใจเป็น
ธรรมนะเขาส่งเสริม เขาไม่กดถ่วงไม่ทำลาย ใ้พวกที่เข้ามาทำลายๆ นั่นนะใ้พวกกดถ่วง ใ้
พวกทำลายนะ มันก็เสื่อมภาพ เสื่อมของมันไป เสื่อมสภาพไป

นี่เง ๒,๐๐๐ กว่าปี เวลายุคเจริญ เจริญออกมามหาศาลนะ เวลาเจริญ เห็นใหม่ เวลา
มันเสื่อมนะ นครรัฐต่างๆ ที่นับถือพระพุทธศาสนาหมดไปแล้ว ศรีวิชัยก็หมดไปแล้ว นี่เง มัน
หมดเป็นยุคๆ คราวๆ ไป

นี่เวลามันจะเจริญขึ้นมา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่าน ท่านฆวนชวายเป็น
ท่านด้วยความบากบั่นของท่าน เวลาจิตเจริญนะ

คนมาจากเมืองจีนเง เสื่อฝืนหมอนใบ ใ้พวกเสื่อฝืนหมอนใบปากกัดตีนถีบ แล้วมา
ฆวนชวายเป็นสมของเรามา การสร้างสมขึ้นมาด้วยความทุกข์ความยากด้วยความลำบาก
ทั้งนั้นนะ ใ้พวกเสื่อฝืนหมอนใบนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ของเราเงเสื่อฝืนหมอนใบ มีบาตร มีบริวาร ๘ เท่านั้นเข้า
ป่าเข้าเขาค้นคว้าแสวงหาสัจจะความจริงฆวนชวายเป็นท่าน ท่านพยายามฆวนชวายเป็นท่าน นี่
ถ้าศาสนามันเจริญ เจริญที่นี้

ยุคเสื่อม เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมีชื่อเสียงขึ้นมาแล้วนะ ใ้พวกมาเกาะแข่งเกาะ
ขานะ “เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นองค์สุดท้าย”...มึงทำอะไร มึงได้ทำอะไรบ้างที่ได้เป็นลูกศิษย์องค์
สุดท้ายนะ

เวลาครูบาอาจารย์ของเราเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนะ ท่านฆวนชวายเป็น ท่านมีการกระทำ
นะ นี่คนเป็นความจริง เป็นความจริงในใจอันนั้นเง ถ้ายุคเจริญ มันเจริญที่ไหน มันเจริญด้วยศีล
ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ด้วยการกระทำ ถ้าเจริญด้วยสติด้วยปัญญาเง

ไ้ยุคเสื่อมๆ ไ้ทองชุบง ไ้ที่จะไปชุบชื่อเสียง ไปชุบเพื่อตัวเองง แล้วทำอะไรก็ไม่เป็น ไ้ทองชุบเดี๋ยวมันก็ลอกหมด พอลอกหมดแล้วมันเหลืออะไร มันเหลือแต่ตะกั่วทั้งนั้นนะ แต่ถ้า เป็นความจริงๆ มันทนไฟ ทนไฟ ทนแรงเสียดสี ทนทุกอย่าง การทนนั้นเพราะอะไร เพราะมัน เป็นทองเนื้อแท้ มันเป็นทองคำแท้ๆ ถ้าทองคำแท้ๆ ไม่หวั่นไหวกับโลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ ลาภสักการะ ไ้ความสักการะ ไ้การนับหน้าถือตาคือการสักการะ

ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามหาศาล พระนี้ ไ้โฮ! มันมีคนมาทำบุญ มหาศาลเลย แต่เขาไม่สักการะ เขาไม่ยกย่องสรรเสริญง อาหารนั้นกินไม่ได้นะ ไม่ชอบ แต่ถ้า ใครมาเจ๊าะแจ๊ะมาสอพลอ อู๋ย! สูดยอๆ...ยุคเสื่อม ยุค เวลายุคมันเสื่อมมันมีแต่การขอเลาะ ออเซาะ มันไม่มีความจริง

ถ้าความจริงๆ กฎหมายคือกฎหมาย ความผิดก็คือความผิด ความถูกก็คือความถูก ถ้า ทำผิดก็คือผิด ก็เอ็งทำผิดซึ่งๆ หน้า เอ็งทำผิดชัดๆ มันไม่ผิดได้อย่างไร ถ้าเอ็งทำถูก เอ็งจะทำถูก ที่ไหนก็ได้ ในบาดาลก็ได้ ในพรหมก็ได้ ที่ไม่มีใครเห็นก็ได้ ความถูกก็คือความถูกง ทำดีได้ดี ทำ ชั่วได้ชั่ว ความดีมันต้องให้ใครสักการะ ต้องให้ใครยกย่องสรรเสริญถ้าเป็นความดีนะ ความดีทำ เพื่อใจของเราง

หลวงตาท่านเน้นย้ำนะ “พระเราทรงธรรมทรงวินัยไม่ได้ ใครจะทรง”

พระเราถ้าทรงไม่ได้ ธรรมและวินัย ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาใจท่านเป็น ธรรม ถ้าพระทรงไม่ได้ ใครจะทรง ถ้าพระไม่มีคุณธรรมในใจ ใครจะมี

พระไม่ต้องมี ให้ญาติโยมมีใช้ใหม่ อู๋ย! ร่ำลือชื่อเสียงขจรขจาย หน้าฉาก หลังจาก ธรรมะบังเงา ดีแต่รูปแบบ ดีแต่การประชาสัมพันธ์ ความจริงมีสักเศษเสี้ยวใหม่ ถ้าความจริงมี สักเศษเสี้ยว ไม่มีใครรู้กับเราหรอก

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมนะ “จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้ หนอ” จนทอดธุระนะ ขณะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการมาเป็น ศาสดานะ เป็นครูเอกของโลก เตรียมตัวพร้อมนะ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เพื่อมา สอนนะ เพื่อมาสอน เหมือนครูจบวิชาครู ได้ฝึกการสอนแล้ว ได้ทุกอย่างพร้อมแล้ว ยังทอดธุระ

ว่าเราจะสอนได้อย่างไร พร้อมที่จะสอนนะ สร้างสมบุญญานิกการมาเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์แล้ว เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นะ ทอดธุระเลย

แต่ด้วยข้อเท็จ ด้วยข้อเท็จจริงนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญานิกการมา การสร้างสมมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตรก็ได้สร้างสมบุญญานิกการมาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา พระอัครสาวกต่างๆ ได้สร้างสมบุญญานิกการมา การสร้างมาๆ อดีตประวัติศาสตร์ที่มันมีมา จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันได้สะสมของมันมา

เวลาจิตใจของเรา จิตใจของคนเกิดมานี้ไม่เหมือนกัน ทศนคติไม่เหมือนกัน ความรู้ความเห็นไม่เหมือนกัน น้ำใจของคนก็แตกต่างกันด้วยการสร้างสมมามากน้อยแค่ไหน การที่สร้างสมมามาก เห็นไหม ดุสิต พอสซิลต่างๆ ที่มันสะสมมาเป็นพอสซิลได้ น้ำมันดิบ น้ำมันดิบมันเกิดมาจากไหน เกิดมาจากการทับถมของเศษพืช ทับถมของสัตว์ที่เสียชีวิตไป มันทับถม ทับถมจนเป็นน้ำมันดิบเอามาให้เราได้กลิ่นได้ใช้

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะโดยการกระทำทำดีทำชั่วมันได้สะสมมาในใจอันนั้น ถ้าใจอันนั้นนะ ทำอย่างไรมันก็แสดงออกออกอย่างนั้นนะ มันแสดงออกตามข้อเท็จจริงนั้น นี่จิตนิสัย ถ้าจิตนิสัยมันเป็นอย่างนั้นมันก็แสดงออกอย่างนั้น ถ้าแสดงออกอย่างนั้น

นี่ไง สิ่งที่ทำมาๆ สิ่งที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาถ้าเป็นความจริงๆ มันต้องทำอย่างนี้ ถ้าทำอย่างนี้ เห็นไหม เวลายุคเจริญ เจริญเพราะอะไร เจริญเพราะมีการชวนชววย เจริญเพราะมีการทำความจริง เจริญเพราะเคารพธรรมวินัย เจริญเพราะใจนี้ลงสู่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลงสู่วินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ข้ามพ้น ไม่ล่วงเกิน ไม่ทำลาย ไม่ยิ่งใหญ่

นี่ยิ่งใหญ่ เห็นไหม ยิ่งใหญ่ขึ้นไปมันปิดกั้นความจริงหมดเลย ถ้าปิดกั้นความจริงหมดเลย แล้วที่เหลือในใจคืออะไร ที่เหลือในใจก็กิเลสทั้งนั้น กิเลสอย่างธรรม นี่ไง หมามันหม่มหนึ่งเสือมันเห่าก็หมาทั้งนั้นนะ

คำพูดที่พูดออกมา หมาถ้าไม่ได้เห่ามันห่มหนังเสืออยู่นะ เราเห็นหนังเสือก็นึกว่าหนังเสือ นึกว่าเป็นเสือ เวลามันอ้าปาก โอ้ย! นั่นหมามันเห่า ทั้งๆ ที่มันห่มหนังเสือมันก็คือหมา หมา มันคำรามไม่ได้ หมามันมีแต่เห่า เสียงหมาใครฟังไม่ออก

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมที่แสดงออกมามันจริงหรือไม่จริง ถ้ามันไม่จริงมันคืออะไรนะ นี่งั้นถึงไม่จริงไง ถ้ามันเป็นความจริงๆ ความจริงมันทนต่อการพิสูจน์นะ แล้วที่อยากจะพิสูจน์มันไม่มีใครพิสูจน์ด้วย เพราะความจริงมันมีน้อย

แต่ถ้ามันเป็นความจริงๆ เวลาหลงตาทำนพูดประจำ “ผู้รู้มีนะ” ผู้รู้มีหมายถึงผู้ที่ประพฤติปฏิบัติได้ความเป็นจริงมี แต่ถ้ามี คนที่มีเขาฟังออกหมดนะ เขารู้หมดนะ เพราะอะไร เพราะสถานที่นั้นเขาเคยได้ไปมาแล้ว เขาได้เคยผ่านประสบการณ์เขามาแล้ว คนที่ไม่เคยผ่านไม่เคยประสบการณ์ พูดไม่ถูก พูดไม่ได้ แล้วจับปลัดจับผลูไปหมดนะ แล้วเวลาจะแสดงธรรมนะ นี่หมามันจะเห่า

เวลาครูบาอาจารย์นะ หลวงตาทำนพูดหลังไมค์เยอะมาก เวลาผู้ที่อวดตัวอวดตนว่าตัวเองเป็นผู้ที่มีคุณธรรมนะ ท่านบอกเลย สิ่งอย่างนั้นใครๆ ก็รู้ได้ ไปขายปลาเน่า ขายความเน่าเฟะของตนมาออกมา แต่ผู้รู้เขาสะอิดสะเอียน ผู้รู้เขาไม่พูด ผู้รู้เขาเก็บไว้ในใจ นี่เราจะพูดถึงยุคเจริญ

เวลายุคมันเสื่อมนะ เวลามันเสื่อม มันเสื่อมมันห้วนไหวไปหมด มีทองเท่าหนวดกุ้ง นอนสะดุ้งจนเรือนไหว เห็นชื่อเห็นเสียง เห็นคนไปมา ออชားออเลาะเขาไปทั้งนั้นเลยนะ นี่มันเป็นอย่างนั้นไปได้อย่างไร นี่ไง โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ ลาภสักการะทำให้สั้นไหว โมงมบุรุษตายเพราะลาภ อยากมีชื่อเสียง อยากมีกิตติศัพท์กิตติคุณ ออชားออเลาะเขาเพื่อจะให้เขายอมรับนับถือ ยอมรับนับถือ กิเลสนับถือไซ้ใหม่ แล้วสัจจะความจริงล่ะ เอ็งไม่มีความสุขในหัวใจเลยหรือ

สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี คนที่ทำความสงบของใจได้ เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านรักษาเราให้เราประพฤติปฏิบัติ เราจะหลีกเลี่ยง เราจะหาที่สงบสงัดของเราเนะ ถ้าความสงบสงัดของเราเนะ กายวิเวก จิตวิเวก ถ้ากายมันไม่วิเวก มันคลุกคลีอย่างนั้น จิตมันจะวิเวกได้อย่างไร

ถ้าจิตมันจะวิเวกขึ้นมา มันอาศัยกายวิเวกก่อน พอกายวิเวกขึ้นมา พอกายวิเวก ใครไปสู่ กายวิเวก พอเราเข้าไปที่สงบสงัดขึ้นมา ทุกคนมันจะติดขัดขัดข้องไปทั้งนั้นนะ เวลาสำคัญที่สุด อยู่คนเดียวระวังความคิด มันจะคิดร้อยแปดเลย เห็นใหม่ มันกลัวผีกลัวสงสาร กลัวไปทุกอย่าง ทั้งนั้น ถ้ามันกลัวผีกลัวสงสารทุกๆ อย่างไป ถ้าไม่มีสติปัญญาขึ้นมา นะ ใ้ผีตัวที่กลัวเขา มึงไม่กลัวเขาหรือ ใ้ผีที่กลัวเขามันฟูขึ้นมาแล้ว ใ้ผีที่กลัวเขานี้สำคัญที่สุด ถ้าใ้ผีตัวที่กลัวเขามันมี สติปัญญาขึ้นมา นะ ใ้ผีตัวนี้มันจะเข้ากับผีตัวข้างนอก

ถ้าผีข้างนอกนะ สพุเพ สตุตา สัตว์ทั้งหลายเป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันทั้งหมด ทั้งสิ้น บ้ายบาย สวัสดิ์กับผี ผีมันก็ไม่เข้ามาใกล้แก่งเราหรอก มันก็ผีด้วยกันทั้งนั้นนะ ทุกคนก็ มีน้ำใจเหมือนกันทั้งสิ้น ทุกคนก็ปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ทั้งนั้น เขาไม่ได้มากล้นมา แก่แก่งอะไรของตน ตัวเองนะคิดไปร้อยแปดคิดไปพันเก้า เห็นใหม่ ถ้ามีสติมีปัญญาขึ้นมา

ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมา อยู่คนเดียวระวังความคิด ความคิดของตน ถ้าอยู่คนเดียวระวัง ความคิดขึ้นมา นะ ความคิดมันเป็นอิสระขึ้นมา มันวางสัญญาอารมณ์ วางสิ่งที่กิเลสจอมปลอม มันพลิกแพลงมาหลอกลวง พอมันวางหมดมันก็เป็นเอกเทศใช้ใหม่ ถ้าเป็นเอกเทศ มีสติปัญญา คุ่มครองที่มันดีงาม จิตที่สงบๆ มันเป็นอิสระ ไม่มีใครมาหลอกมาล่อมันได้ ไม่มีใครมาชักจูงมัน ไปได้ มันมีอิสระของมันด้วยสติด้วยปัญญา เห็นใหม่

สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านประพฤติปฏิบัติมานะ ถ้าใครทำ ความสงบของใจได้จะซาบซึ้งในพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ อ้อ! มันเป็นอย่างนี้เอง มันเป็นอย่างนี้เอง อ้อ! พระพุทฺธเจ้าสอนไว้อย่างนี้เอง อย่างนี้เอง มันซาบซึ้ง มันซาบซึ้งถึงคำสอนของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทฺธเจ้า แต่คนทำทำเกือบตายนะ

เวลาใ้คนทำ แต่ถ้ามันทำได้แล้วนะ มันซาบมันซึ้ง พอมันซาบซึ้งแล้วมันอยากเจริญ ออกงามขึ้นไป คีลมันจะรักษาของมันสุดชีวิตเลย แล้วมันปฏิบัติของมัน แต่ด้วยอำนาจวาสนา ของคน เวลาจิตมันเสื่อมๆ เวลามันเจริญแล้วเสื่อม สรรพสิ่งในโลกนี้ไม่มีอะไรคงที่ สรรพสิ่งใน โลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา สรรพสิ่งใน โลกนี้เป็นอนิจจัง ไม่มีอะไรคงที่ ดุยคุณเจริญ ยุคเสื่อม

ยุคองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่มายุคของครูอาจารย์ของเราเจริญออกมาขึ้นมา เดี่ยวมันก็เสื่อม เสื่อมเพราะอะไร เสื่อมเพราะใ้พวกเข้ามาเกาะ เข้ามาแอบอิง เข้ามาอาศัย มันไม่แสวงหา มันไม่ได้ทำจริงใจ มันไม่เหมือนกับเสือผีนหมอนใบงี้ ถ้าเสือผีนหมอนใบงี้ เราไม่ทำ เราก้ไม่มีจะกินใจ ถ้าเราไม่ทำก็ไม่ได้ เราทุกข์เรายากใจ เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นี่ครูบา อาจารย์ยุคแสวงหา ยุคแสวงหาเขาพยายามกระทำของเขา พยายามชวนชววยของเขา ถ้ามีครูบาอาจารย์เป็นที่ปรึกษา เราจะปรึกษา ถ้ามีครูบาอาจารย์ของเรา ทำความเป็นจริงของเรา ขึ้นมา ถ้าเป็นจริงขึ้นมา ปัจจัยตั้ง สันติภูมิโก ถ้ามันเป็นความจริงแล้ว ความจริงแล้วจะเอาอะไร มาพิสูจน์ก็ได้ ถ้ามันเป็นสมมติจริงๆ เป็นปัญญาจริงๆ นะ เอาอะไรพิสูจน์ก็ได้ ภาวนามยปัญญา ปัญญาเหนือโลก นี่งี้ โลกุตตรปัญญา

โลกียปัญญา ปัญญาทางวิทยาศาสตร์ ปัญญาทางโลกก็โลกียปัญญา ปัญญาเกิดจาก ตน ปัญญาเกิดจากข้อมูล ปัญญาเกิดจากการวิเคราะห์วิจัย ปัญญาเกิดจากโลก นี่โลกียปัญญา

เวลาโลกุตตรปัญญา ปัญญาที่เหนือโลก ปัญญาที่ถอดถอน ปัญญาที่ชำระล้างกิเลส มันพิสูจน์ได้ ถ้ามันเป็นจริงพิสูจน์เลย มาพิสูจน์ได้เลย มันพิสูจน์หัวใจตัวเองใจ เพราะมันต้อง พิสูจน์กับกิเลสของตนก่อน เพราะตนมันล้งเลสงสัยไซ้ใหม่ ถ้ามันพิสูจน์กับกิเลสของตน กิเลส ของตนมันสงบยุบยอบลง กิเลสของตนมันพ่ายแพ้ กิเลสของตนมันหลบมันหลีก กิเลสของตน มันหาที่หลบซ่อน กิเลสของตนมันมุดเข้าไปจิตใต้สำนึก ปัญญามันจะซุดมันจะคู้ย มันจะแยก มันจะแยะ มันจะพิจารณาเข้าไป ลามเข้าไป ตามเข้าไปจะเอาถึงฐิติจิต ถึงต้นขั้วของมัน ถึงที่อยู่ ของมัน มันต้องมีการกระทำของมัน มันจะเป็นความจริงขึ้นมา

ทำไมมันไม่เกิดมหัศจรรย์ ทำไมมันไม่เกิดปัจจัยตั้ง สันติภูมิโกในหัวใจของตน

นี่งี้ ใ้คนที่จะหลอกยากที่สุดคือหัวใจเรานี่แหละ ใ้คนที่จะหลอกคือความล้งเลสงสัยนี้แหละ ใ้คนที่อาศัยอาวุธ สงสัยตัวเอง สงสัยเป็นหรือไม่เป็นจริง จริงหรือไม่จริง ใ้ตัวนั้น สำคัญที่สุด แต่มันปิดไว้ คนนั้นคนนี้ คนนี้คนนั้น มันส่งไปข้างนอกหมดเลย ตัวกูวิเศษ มันปิดไว้ มันไม่เห็นตัวมันเองหรอก

ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงทวนกระแสกลับ ทวนกระแสกลับเข้าไปสู่จิตของตน ทวนกระแสกลับเข้าไปขุดคุ้ยในใจของตน ถ้าใจของตนนะ จิตนี้ไม่เคยตาย เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วมันเกิดเพราะกรรมดีกรรมชั่ว แล้วถ้ามันสะสมมันสร้าง สังโยชน์คือเครื่องร้อยรัด สะสมเครื่องร้อยรัดของจิตหมดแล้ว ไปไหน ผลักไปไหนมันก็ไม่ไป เพราะไม่มีกรรมดีกรรมชั่ว ไม่มีสิ่งใดผูกมัดมันไว้ มันกระทำของมันนะ

นี่พระพุทธศาสนา ถ้าเวลาเจริญมันเจริญตรงนั้น ไม่ใช่เจริญที่คนมาเยอะๆ ไม่ใช่เจริญที่อาหารมากมาย ไม่ใช่เจริญที่อยู่อกงาม ไม่ใช่เจริญ ไม่ใช่ ไม่ใช่

เจริญที่ใจของแข็งนั้นแหละ เจริญที่น้ำใจเข้มแข็งนั้น พ้นจากโลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อม ลาภ มียศเสื่อมยศ พ้นจากโลกธรรม ๘ แล้วมันไม่หวั่นไหวใดๆ ทั้งสิ้น

สิ่งที่เขาแสดงออกนั้นเป็นสิทธิของเขา เป็นสิทธิของผู้ที่มีปัญญา คนที่มีปัญญา ก็แสวงหาอริยทรัพย์ภายใน คนโง่ก็แสวงหาชื่อเสียงภายนอก ยิ่งคนโง่เข้าไปยิ่งแสวงหาด้วยความทูลจริต เอาแต่ความสุขเฉพาะหน้า แล้วจะต้องไปชดใช้กรรมอีกมหาศาล

กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กันนะ กรรมทั้งนั้น การกระทำทั้งนั้นให้ผลกับจิตของตน ไม่มีใครทำร้ายเราเลย เราคิดเอง เราทำเอง เราแสวงหาเอง เราเท่านั้นเป็นคนทำทั้งนั้น แต่ถ้ามีสติปัญญาจะทำความดีงาม อย่างเช่นเรามาวัดมาวาเราก็ทำตามสิทธิของเรา เราเสียสละทานของเรา เสียสละทานนะ สิ่งนั้นมันเป็นวัตถุ แต่น้ำใจของเรา สติปัญญาของเราต้องให้พัฒนาขึ้นนี้จุดยืนของเราไป

ไอ้ของน้ำมันแค่อาหารปาก อาหารใจละ สติปัญญาที่ควบคุมหัวใจละ ฝึกหัดให้มันเกิดขึ้นมา แล้วสิ่งใดที่มันเป็นไฟเผาเผา ดับมัน อย่าให้มันเผาเผา มันเบียดเบียนตนแล้วก็จะเบียดเบียนผู้อื่น คิดเอง วางแผนเอง วางเล่ห์กลเอง แล้วก็จะไปทำลายคนอื่น นี่มันเผาตนและเผาคนอื่น ถ้ามันไม่มีมันเผาเราไม่ได้ การกระทำ การกระทำเกิดจากความคิดทั้งนั้น ความคิดเกิดจากจิตทั้งนั้น จิตที่อวิชชาควบคุมไว้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้นหรือถอดถอนกิเลสต้นหาความทะยานอยากในใจของสัตว์โลก เอวัง